

Η αξία της ελεημοσύνης, η πρακτική της εφαρμογή και η πνευματική της προέκταση

Ορθοδοξία / Ποιμαντική

Πρωτοπρεσβύτερος Στέφανος Αναγνωστόπουλος

Με τα Αποστολικά Αναγνώσματα αυτών των Αναστασίμων Κυριακών και ιδιαίτερα δε με την Ταβιθά, διότι «αύτη η Ταβιθά ήν πλήρης αγαθών έργων και ελεημοσυών εποίει». Το θαύμα της Αναστάσεως χριστιανοί μου, της Ταβιθά από τον Απόστολο Πέτρο, μας το περιέγραψε το Αποστολικόν Ανάγνωσμα της περασμένης Κυριακής. Η Ταβιθά ζούσε στην Ιόπη και ήτο χριστιανή γεμάτη από αγαθά έργα και πολλές ελεημοσύνες. Με την έμπρακτη αγάπη της είχε κατακτήσει τις καρδιές όλων των χριστιανών της περιοχής, οι οποίοι και κάλεσαν τον Απόστολο Πέτρο για να κάνει το θαύμα του στην Ταβιθά που τους πέθανε τόσο ξαφνικά. Και «παρέστησαν αυτώ», δηλαδή εις τον Πέτρον, «πάσαι αι χήραι κλαίουσαι, και επιδεικνύμεναι χιτώνας και ιμάτια, όσα εποίει μετ' αυτών η Δορκάς». Του έδειξαν τα έργα των χειρών της, που ήσαν πράξεις χριστιανικής αγάπης και φιλανθρωπίας. Και ο Απόστολος Πέτρος ανταποκρίθηκε με άλλο έργο φιλανθρωπίας. Ανέστησε εκ νεκρών την πεθαμένη Ταβιθά.

Ας δούμε αδελφοί μου μερικές διαιρέσεις, ας τις πούμε διαιρέσεις, διαστάσεις και προεκτάσεις πνευματικές της ελεημοσύνης, όσο μας παίρνει ο μικρός χρόνος.

Κατά πρώτον η ελεημοσύνη δηλώνει την ευσπλαχνία του Θεού προς τον άνθρωπο. «Ούτος ο άνθρωπος, ο κάθε άνθρωπος, λήψεται ευλογίαν παρά Κυρίου, και ελεημοσύνην παρά Θεού του Σωτήρος αυτού». Μας λέγει ο ψαλμωδός στον εικοστόν τρίτον του ψαλμόν.

Δεύτερον ελεημοσύνη είναι ακόμα η δίκαιη ανταπόκρισις του αγωνιζομένου χριστιανού προς τον Θεόν. Και «ελεημοσύνη έσται εν υμίν», η ελεημοσύνη ανήκει σε μας, πότε, εάν φυλάσσομεν και ποιούμεν τας εντολάς του Κυρίου και Θεού ημών, «καθώς ενετήλατο ημίν». (Δευτερονόμιον 6, 25).

Τρίτον. Ελεημοσύνη είναι μια υπερκατάληπτη μορφή δικαιοσύνης, του Θεού προς τον άνθρωπο, που «οδηγείται ως πρόβατον επί την σφαγήν, αντί ημών, δια την σωτηρίαν ημών, και αποθνήσκει επί του Σταυρού, ίνα αναστηθεί εκ νεκρών την Τρίτη ημέρα κατά τας Γραφάς».

Τέταρτον. Η ελεημοσύνη είναι η έμπρακτος και ανιδιοτελής ευσπλαχνία του ανθρώπου προς όλους τους συνανθρώπους του, και στον καθένα χωριστά μετά διακρίσεως όμως, και κάτω από την υπακοήν της Εκκλησίας και του πνευματικού.

Η ελεημοσύνη δεν είναι απλή μετάδοσις μόνον μερικών χρημάτων και άλλων υλικών αναγκών, αλλά συνδέεται και με πολλές άλλες αρετές και ιδιαιτέρως με

την νηστεία και την προσευχή.

Ο Κύριος στην επί του όρους ομιλίαν Του, τις θεωρεί αυτές τις τρεις αρετές, σαν στύλους της αληθινής θρησκευτικής ζωής και μάλιστα εν κρυπτώ. Πρέπει να είναι αποτέλεσμα, κατάστασις, προέκτασις της πνευματικής υγείας του χριστιανού, δηλαδή της εν Χριστώ Ιησού αγάπης. Οφείλει να είναι πράξις των κρυφών έργων, της καθαρής καρδιάς, της τεταπεινωμένης καρδιάς, της απαλλαγμένης από τα πάθη και από τα βάρη της αμαρτίας. Εδώ ακριβώς συνδέεται και με την δικαιοσύνην.

Δεν μπορούμε να κλέβουμε και ύστερα να κάνουμε ελεημοσύνη.

Δεν μπορούμε να καταπατούμε το δίκαιον του αδυνάτου, να κερδίζουμε εις βάρος του, και ύστερα να προσφέρουμε λίγα ψίχουλα στους σεισμόπληκτους ή σε μια εκκλησιά που κτίζεται ή σε κάποιους φτωχούς και νά χουμε τη συνείδησή μας ήσυχη και αναπαυμένη. Αυτό δεν είναι ελεημοσύνη. Δεν είναι ολοκληρωμένη φιλανθρωπία. Απαιτείται μαζί με την ελεημοσύνη, πιστή τήρησις των εντολών, καλλιέργεια των αρετών, συμμετοχή στα Άγια Μυστήρια, ενεργός πίστις, φόβος Θεού, ευσέβεια, κάθαρσις, φωτισμός και θεία γνώσις. Μόνον τότε ο νους φωτίζεται και η καρδιά θερμαίνεται και καθίσταται όλη πλήρης αγάπης και θείου ελέους.

Ελεήμων εστί ο ελεών τον πλησίον, μας λέγει ο Άγιος Ιωάννης Δαμασκηνός, εξ ων αυτός έλαβε παρά του Θεού. Δηλαδή ελεήμων είναι εκείνος ο οποίος ελεεί τον πλησίον από όσα του έδωκε ο Θεός. Αλλά και όλα μας τα έδωσε ο Θεός. Τι έχεις ό ουκ έλαβες;

Είτε χρήματα είτε βρώματα, είτε χρήματα έχεις είτε τροφές, προς διάθεσιν, θα τα διαθέτεις για τις ανάγκες του πλησίον σου.

Είτε ισχύν σου έδωσε ο Θεός, δύναμιν, εξουσίαν, συνεχίζει ο Άγιος Ιωάννης ο Δαμασκηνός, τότε αυτήν την εξουσίαν και την δύναμη, θα την διαθέτεις προς δικαιοσύνην και συμπαράστασιν των αδυνάτων.

(συνεχίζεται)

<http://bit.ly/2ur3qAz>